

Datum: 30 mei 2023

Agendapunt onderwerp: Hervormingsagenda Jeugd

Inleiding

Na de decentralisatie in 2015 zijn de gemeenten vanaf 2019 in onderhandeling met het rijk om te komen tot goede financiële kaders voor de uitvoering van de Jeugdwet. De uitspraak van de Commissie van Wijzen uit 2021 was hierin een doorbraak. Naast het vastleggen van de interbestuurlijke verhoudingen en de uitspraak dat gemeenten moeten worden gecompenseerd voor daadwerkelijke uitgaven, is toen vastgelegd dat er een agenda moet komen. Dit is uitgemond in het traject om te komen tot de Hervormingsagenda Jeugd.

De ALV van de VNG in vergadering bijeen op 14 juni 2023,

Constaterende dat

- De maatschappelijke problematiek rondom jeugdigen zo groot is dat versterking en hervorming van de jeugdzorg niet langer meer kan wachten.
- De noodzaak tot hervorming van het stelsel na ernstige vertraging vanwege de extra bezuinigingen die het huidige kabinet had opgenomen wordt door de gemeenten onderschreven. Net als de noodzaak omdat gepaard te laten gaan met adequate financiële en wettelijke randvoorwaarden af te spreken, inclusief routekaart van de benodigde wetgeving en een implementatieplan.
- Het Rijk in de Voorjaarsbrief heeft aangekondigd dat gemeenten er pas vanaf 2027 structureel geld bij krijgen en dat daarmee niet volledig is voldaan aan de voorwaarde van structurele financiële middelen vanaf 2026.
- De commissie van Wijzen glashelder het interbestuurlijk kader heeft geschetst met de uitspraak dat gemeenten voor feitelijke uitgaven dienen te worden gecompenseerd, mits ze zich voldoende inspannen om deze te beheersen.
- Er onvoldoende helderheid is over de wijze waarop de nog in te stellen deskundigencommissie gaat oordelen over de inspanningen van Gemeenten en Rijk.
- De relatie tussen de inhoud van de maatregelen uit de Hervormingsagenda en de besparingenreeks weliswaar mogelijk haalbaar is maar nu nog onvoldoende is onderbouwd en alleen haalbaar lijkt bij een zeer stevige inperking van de Jeugdhulpplicht.

Overwegende dat

- De VNG in de consultatiesessies heeft geschetst dat het onderhandelingsresultaat het hoogst haalbare was.
- Nu niet akkoord gaan met de Hervormingsagenda zal betekenen dat het Rijk bezuinigingsmaatregelen éézijdig zal opleggen en Gemeenten niet langer aan tafel zitten.

- Gemeenten hiermee feitelijk met de rug tegen de muur staan, we afhankelijk zijn van het Rijk en geen échte keuze hebben omdat het alternatief geen optie is.
- Kostenbeheersing lastig te realiseren is doordat gemeenten in het sociaal domein open einderegelingen hebben, zij een jeugdhulpplicht hebben, niet volledige sturing op toegang kennen en tevens afhankelijk zijn van onze partners; aanbieders, professionals, onderwijs, huisartsen etc.
- De inschatting van Gemeenten is dat de beoogde besparingen vanaf 2026 niet haalbaar zijn.
- Gemeenten niet langer kunnen wachten om inhoudelijk aan de slag te gaan met de Hervormingsagenda en onze jeugd ons nodig heeft.
- Voor een positieve uitkomst van de Hervormingsagenda het financieel kader de inhoud zou moeten volgen en niet omgekeerd.
- Gemeenten zich klem gezet voelen doordat de besparingen wederom al vóórdát Gemeenten aan de slag gaan, ingeboekt zijn door het Rijk ongeacht de haalbaarheid hiervan.

Gemeenten gaan akkoord maar roept de VNG op om:

1. zich hard te blijven maken voor structurele middelen ook vanaf 2026.
2. de volgende randvoorwaarden te bewerkstelligen:
 - a. Er zo snel als mogelijk een routekaart ligt voor de benodigde wetgeving met een heldere planning en een haalbaar implementatietraject voor de daarmee te besparen kosten door middel van een Uitvoerbaarheidstoets Decentrale Overheden.
 - b. Het implementatieplan welke ook op uitvoerbaarheid is getoetst door middel van een Uitvoerbaarheidstoets Decentrale Overheden.
 - c. De deskundigencommissie in haar oordeel naast de inspanningen van Gemeenten en het Rijk óók die van andere essentiële partners meeweegt in haar oordeel en dat dit bij de opdrachtverstrekking expliciet wordt meegegeven.
 - d. Voordat de deskundigencommissie van start gaat er helderheid moet komen over de wijze waarop zij de inspanningen gaat monitoren.
 - e. De deskundigencommissie zorgt dat er helderheid en eenduidigheid is tussen Rijk en Gemeenten over de definitie van 'autonome groei' en 'onvoorziene omstandigheden'.

Namens het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Dijk en Waard,

Wethouder
Dhr. G.J. Rep

Namens het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Schagen,

Wethouder
Mw. P. de Nijs-Visser

Namens het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Hoorn,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'M. van der Ven', written in a cursive style.

Wethouder

Mw. M. van der Ven